

Bruksela, dnia 21.4.2021 r.
SWD(2021) 151 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady
zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE i
rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w
zakresie zrównoważonego rozwoju**

{COM(2021) 189 final} - {SEC(2021) 164 final} - {SWD(2021) 150 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków dotycząca zmiany dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej
A. Zasadność działań
Dlaczego należy podjąć działania? Na czym polega problem?
Zgodnie z dyrektywą w sprawie sprawozdawczości niefinansowej niektóre duże przedsiębiorstwa są zobowiązane do ujawniania informacji dotyczących kwestii społecznych, pracowniczych i środowiskowych, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania łapownictwu i korupcji. Obecnie informacje ujawniane przez przedsiębiorstwa nie zaspokajają zapotrzebowania użytkowników (inwestorów, społeczeństwa obywatelskiego i innych osób). Niektóre przedsiębiorstwa, od których użytkownicy potrzebują informacji, nie ujawniają takich informacji. Nawet jeżeli przedsiębiorstwa ujawniają informacje, zazwyczaj nie są one wystarczająco istotne, porównywalne, wiarygodne lub łatwe do uzyskania i wykorzystania. Przewiduje się, że zapotrzebowanie użytkowników na informacje niefinansowe znacznie wzrośnie, w związku z czym problemy te jeszcze się nasilą. Brak odpowiednich informacji niefinansowych dla inwestorów i społeczeństwa obywatelskiego stwarza ryzyko inwestycyjne, hamuje przepływy kapitału do działalności mających na celu zaradzenie kryzysowi związanemu ze zrównoważonym rozwojem oraz tworzy lukę w zakresie odpowiedzialności między przedsiębiorstwami a obywatelami. Podmioty sporządzające (przedsiębiorstwa sporządzające sprawozdania) ponoszą niepotrzebne koszty ze względu na niepewność co do tego, co należy ujawniać, oraz z uwagi na to, że zainteresowane strony żądają dodatkowych informacji oprócz tych, które przedsiębiorstwa podają do wiadomości. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy jest elastyczność i brak konkretów w dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej. Ponadto istnieje wiele nakładających się na siebie standardów i ram sprawozdawczych, w związku z czym nie ma konsensusu co do tego, co przedsiębiorstwa powinny ujawniać.
Jaki jest cel inicjatywy?
Inicjatywa ta ma na celu zapewnienie, aby przedsiębiorstwa, od których użytkownicy potrzebują informacji niefinansowych, ujawniały takie informacje, a ujawniane informacje były istotne, porównywalne, wiarygodne oraz łatwe do uzyskania i wykorzystania. Ma ona również na celu ograniczenie zbędnych kosztów ponoszonych przez podmioty sporządzające. Umożliwiając inwestorom lepszą ocenę zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju i wpływu inwestycji, uruchomi ona prywatne środki finansowe wspierające realizację celów Europejskiego Zielonego Ładu. Przyczyni się ona do dokończenia budowy unii rynków kapitałowych, umożliwiając inwestorom w całej UE dostęp do porównywalnych informacji niefinansowych pochodzących od przedsiębiorstw, w których dokonano inwestycji. Wzmocni ona również umowę społeczną między przedsiębiorstwami a społeczeństwem poprzez zwiększenie odpowiedzialności przedsiębiorstw za ich wpływ na społeczeństwo i środowisko.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?
Jedynie działania na poziomie UE mogą zapewnić porównywalność ujawnianych informacji niefinansowych na całym jednolitym rynku oraz spójność wymogów sprawozdawczych przewidzianych w dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej i w innych przepisach dotyczących zrównoważonego finansowania (w tym w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych i rozporządzeniu w sprawie systematyki). Wspólne przepisy w całej UE są niezbędne, aby ograniczyć ryzyko związane z różnymi wymogami sprawozdawczymi w różnych państwach członkowskich, co spowodowałoby dodatkowe koszty dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną i osłabiłoby jednolity rynek. Ponadto interwencja UE może sprawić, że UE odegra większą rolę w kształtowaniu globalnej polityki w zakresie sprawozdawczości niefinansowej.
B. Rozwiązania
Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Jak uzasadniono ten wybór lub jego brak?
W ocenie skutków skupiono się na następujących trzech kwestiach: 1) standaryzacja, w szczególności kwestia tego, czy należy opracować unijne standardy sprawozdawczości niefinansowej oraz czy wymagać od przedsiębiorstw ich stosowania; 2) potwierdzenie wiarygodności, w szczególności kwestia tego, czy wiarygodność przekazywanych informacji niefinansowych powinna być potwierdzana, a jeśli tak, to na jakim poziomie; oraz 3) zakres, w szczególności kwestia tego, które kategorie przedsiębiorstw powinny podlegać wymogom sprawozdawczym. Preferowany wariant strategiczny: 1) nałożenie na wszystkie przedsiębiorstwa objęte zakresem dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej wymogu ujawniania informacji zgodnie ze standardami UE; 2) nałożenie na wszystkie takie przedsiębiorstwa wymogu ujawniania informacji o ograniczone potwierdzenie wiarygodności w odniesieniu do ujawnianych informacji niefinansowych, wraz z klauzulą przeglądową w celu

zbadań potrzeby przejścia na wystarczające potwierdzenie wiarygodności (wyższy, bardziej wymagający poziom wiarygodności) w perspektywie średnioterminowej; oraz (3) rozszerzenie zakresu obowiązywania dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej na wszystkie duże spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i większość spółek notowanych na giełdzie. Główna sprzeczność polega na tym, że rygorystyczne wymogi w zakresie sprawozdawczości i wiarygodności oraz szeroki zakres obowiązywania, są bardzo skuteczne, jeżeli chodzi o potrzeby użytkowników, ale droższe dla podmiotów sporządzających; natomiast mniej rygorystyczne wymogi w zakresie sprawozdawczości i wiarygodności oraz węższy zakres obowiązywania, są mniej skuteczne, jeżeli chodzi o potrzeby użytkowników, ale mniej kosztowne dla podmiotów sporządzających w perspektywie krótkoterminowej. Preferowany wariant pozwoliłby osiągnąć cele inicjatywy przy jak najniższych kosztach.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Użytkownicy (inwestorzy, społeczeństwo obywatelskie i inni) zasadniczo popierają bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie sprawozdawczości i wiarygodności oraz szerszy zakres obowiązywania, natomiast podmioty sporządzające zasadniczo popierają mniej rygorystyczne wymogi i węższy zakres. Pomimo tych różnic istnieje powszechne poparcie dla wymogu stosowania unijnych standardów sprawozdawczości niefinansowej, w tym ze strony znacznej liczby podmiotów sporządzających. Instytucje finansowe, które są zarówno użytkownikami, jak i podmiotami sporządzającymi, w większym stopniu opowiadają się za bardziej rygorystycznymi wymogami w zakresie sprawozdawczości i wiarygodności oraz szerszym zakresem niż większość przedsiębiorstw sektora niefinansowego.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Użytkownicy skorzystają z lepszego dostępu do porównywalnych, istotnych i wiarygodnych informacji niefinansowych pochodzących z większej liczby przedsiębiorstw. Zmniejszy to ryzyko inwestowania w system finansowy, zwiększy przepływy finansowe do przedsiębiorstw o pozytywnym wpływie społecznym i środowiskowym oraz zwiększy odpowiedzialność przedsiębiorstw. Proponowany wariant zapewniłby ujawnianie takich informacji przez około 49 000 przedsiębiorstw (75 % obrotów wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością) w porównaniu z 11 600 przedsiębiorstwami obecnie (47 % obrotów wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością). Wszystkie duże przedsiębiorstwa i większość spółek notowanych na giełdzie byłoby zobowiązane do stosowania standardów sprawozdawczości niefinansowej i ubiegania się o potwierdzenie wiarygodności w odniesieniu do ujawnianych informacji. Dla porównania szacuje się, że jedynie 20 % dużych przedsiębiorstw stosuje obecnie standardy, a jedynie 30 % ubiega się o pewnego rodzaju potwierdzenie wiarygodności. Proponowany wariant będzie miał pośredni pozytywny wpływ na prawa podstawowe, środowisko i społeczeństwo, ponieważ surowsze wymogi w zakresie sprawozdawczości mogą mieć pozytywny wpływ na filozofię zarządzania przedsiębiorstwem. Na przykład około 45 % przedsiębiorstw objętych obecnie zakresem dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej przyjęło już pewne nowe procesy należytej staranności w odniesieniu do kwestii środowiskowych lub praw człowieka ze względu na istniejące wymogi tej dyrektywy.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Całkowite szacunkowe koszty preferowanego wariantu dla podmiotów sporządzających wynoszą 1 200 mln EUR w kosztach jednorazowych i 3 600 mln EUR w rocznych kosztach stałych. Jeżeli UE nie podejmie żadnych działań, oczekuje się, że koszty dla podmiotów sporządzających i tak znacznie wzrosną ze względu na wzrost nieskoordynowanych żądań użytkowników w zakresie informacji, utrzymujący się brak porozumienia co do tego, jakie informacje przedsiębiorstwa powinny ujawniać w celu zaspokojenia zapotrzebowania użytkowników, oraz utrzymujące się trudności w uzyskiwaniu informacji niefinansowych, których podmioty sporządzające potrzebują do celów sprawozdawczych od dostawców, klientów i spółek, w których dokonano inwestycji. Brak wystarczająco szczegółowych danych uniemożliwia obliczenie kosztów ponoszonych przez podmioty sporządzające w przypadku braku nowych przepisów. Wstępnie szacuje się jednak, że stosowanie standardów mogłoby doprowadzić do oszczędności kosztów w wysokości 24 200–41 700 EUR rocznie na przedsiębiorstwo (około 280–490 mln EUR rocznie dla całej populacji podmiotów objętych obecnym zakresem obowiązywania NFRD i 1 200–2 000 mln EUR rocznie w przypadku preferowanego wariantu), jeżeli standardy wyeliminują konieczność składania dodatkowych wniosków o udzielenie informacji. Preferowany wariant nie ma znaczącego negatywnego wpływu na społeczeństwo, środowisko ani prawa podstawowe.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Przedsiębiorstwa, których dotyczy przedmiotowa inicjatywa, będą musiały zmierzyć się z ogólnym wzrostem kosztów (zob. poprzednia sekcja). Preferowany wariant powinien jednak również poprawić odporność przedsiębiorstw, ponieważ lepsza sprawozdawczość zwiększa świadomość przedsiębiorstwa na temat ryzyka

związanego ze zrównoważonym rozwojem i usprawnia zarządzanie ryzykiem. Powinien on również przynieść korzyści bardziej zrównoważonym przedsiębiorstwom, ponieważ podmioty będące w awangardzie zrównoważonego rozwoju będą łatwiejsze do zidentyfikowania. Wymogi w zakresie sprawozdawczości nie miałyby zastosowania do MŚP, z wyjątkiem MŚP notowanych na giełdzie. Opracowane zostaną jednak uproszczone standardy sprawozdawczości dla MŚP, które będą mogły być stosowane na zasadzie dobrowolności. Powinny one umożliwić MŚP zaspokojenie zapotrzebowania na informacje ze strony klientów będących dużymi przedsiębiorstwami i banków oraz dzięki nim MŚP będą mogły odegrać większą rolę w procesie przechodzenia na zrównoważoną gospodarkę i w większym stopniu uczestniczyć w tym procesie.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Szacuje się, że koszty wdrożenia wyniosą 35,5 mln EUR plus kolejne 5 mln EUR rocznych kosztów opracowania cyfrowych procesów *ad hoc* i utrzymania rejestrów cyfrowych, co wynika z wymogów dotyczących cyfrowego znakowania informacji niefinansowych w ramach tej inicjatywy. Państwa członkowskie mogą również ponieść pewne dodatkowe koszty związane z ukierunkowaniem priorytetów w zakresie egzekwowania przepisów na sprawozdawczość niefinansową.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

W ramach preferowanego wariantu przedsiębiorstwa z UE mogą ponieść wyższe koszty sprawozdawczości niż przedsiębiorstwa spoza UE, co będzie miało negatywny wpływ na ich konkurencyjność międzynarodową. Niektóre globalne przedsiębiorstwa prawdopodobnie zdecydują się jednak dobrowolnie przestrzegać obowiązkowych standardów UE, a inne jurysdykcje już teraz wprowadzają wymogi lub inicjatywy polityczne w dziedzinie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem. Ponadto konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw prawdopodobnie wzrośnie w dłuższej perspektywie, jeżeli standardy UE doprowadzą do dostosowania na poziomie światowym i wpłyną na ewentualne przyszłe standardy światowe.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Ocena zostanie przeprowadzona, gdy będzie można zgromadzić wystarczające dowody na temat skutków inicjatywy (tj. dane z co najmniej 3 lat), z uwzględnieniem czasu potrzebnego na jej ewentualną transpozycję i stosowanie oraz gromadzenie danych.